

БАЙКИ

ВОРОНА І ЛИС

Пробігає Лис голодний,
Через пеньки скаче;
Аж слухає: десь Ворона
На гілляці криче.
Прибігає, хоть видати,
Та ніяк дістати!..
Лис хитриться і вертиться,
Давай підмовляти.
Підмовляє, щоб ізлізла,
Заглядає в очі,
Обіцяє м'яса гори,
Ворона не хоче.
“І не хочу, і не можу,
Стала говорити: —
Іди, — каже, — коли хочеш,
На село дурити!..
Ти думаєш, що Ворона
Розуму не має,
Сидить собі на гілляці,
Нічого не знає.
Та я знаю, що ти хочеш,
Як собака, їсти,
І хіба б я дурна була,
Щоб думала злізти”.

“Бог з тобою, голубонько! —
Став Лис прикидатись. —
Та тепер вже, зозуленько,
Нічого боятись:
Вийшов указ з того світу,
Щоб мир був усюди,
Щоби мирно собі жили
І звірі, і люди...”
А Ворона розважає:
“Брешеш ти, мій враже!”
Далі кругом подивилась
Та й Лисові каже:
“Та який же мир той буде
Та спокій між нами,
Коли онде йдуть до лісу
Стрільці із хортами!”
“Будь здорова, голубонько!”
“А то що? Куди ти?”
“Таже стрільців несе лихо,
Треба утікати!...”
“А указ же з того світу,
Що про мир писали?”
“Може, вони ще указу
Того й не читали”.
“Ну, не бійся ж, голубчику:
Я лиш так сказала;
Але вашого указу
І я не читала!...”

ВОВК, СОБАКА І КІТ

Як Собака стеріг хату,
То його й тримали;
Як постарівся, до лиха,
Взяли та й нагнали ...
Іде, бідний, дорогою,
Притулку шукає;
Аж у лісі на поляні
Вовк його здибає.
“Куди, — каже, — йдеш, Собако?”
“Притулку шукати!”
“А що ж твої господарі?”
“Та вигнали з хати!”
“Ну, нічого!
Будеш, — каже, —
У мене служити;
В мене будеш, як дитина,
У розкошах жити...
А чи їв ти що сьогодні?!”
“Ні, — каже, — нічого!”
“Тож ходімо обідати!” —
Каже Вовк до нього.
Ідуть вони темним лісом,
Ідуть чагарями,
Ідуть вони пустим зрубом,
Буйними ланами;
Ідуть степом...
Надибають:

Стадо коней грає...
Вовк пригнувся, поглядає,
Здобич вибирає...
“Бачиш, — каже, — ту лошицю,
Що білії п’яти?
Ото зараз, — каже, — з неї
Будем обід мати”.
І в минуті почав землю
Під собою дерти;
Зачав дерти сиру землю,
Як скажений, жерти.
“Подивися-но на мене —
З’їжилась чуприна?..”
“З’їжилась, — Собака каже. —
Встала, як щетина!”
Знов він землю під собою
Зачинає дерти,
Зачинає землю дерти,
Як скажений, жерти...
“А поглянь-но, — каже, — в очі:
Чи посоловіли?”
Пес поглянув йому в очі:
“О, посоловіли!..”
Вовк кулею до лошиці!
Та й не сподівалась...
Стадо в ноги, куди гляне,
Лошиця осталась.
Осталася, повалилась,
От вони білують...

Збілювали тлусті стегна,
Стали та й балюють...
Відживився Пес голодний:
“Що, — каже, — служити?..
Та тепер я і без Вовка
Можу в світі жити...
Тільки землі наїстися
Та сміло кидатись,
І будь огир, будь лошиця,
А мусить піддатись”.
І наївився до Вовка
Та й давай брехати,
Давай Вовка голодного
Від лошиці гнати.
“Іди, — каже, — коли хочеш,
А то прийдуть люди;
Тоді тобі, вражий Вовче,
Не до шмиги буде!”
Подивився Вовк на нього,
Як на того біса,
Махнув хвостом, стрепенувся
Та й побіг до лісу.
А Собака коло стерва
Днює і ночує;
Тільки в нього і роботи,
Що бальом балює...
І скінчив він всю лошицю,
Поживи шукає:
Іде собі дорогою,

Аж Кота здиває.
“Куди, Котику, мандруєш?”
“Притулку шукати!”
“А що ж твої господарі?”
“Та вигнали з хати!”
“Ну, нічого, будеш, — каже, —
У мене служити:
В мене будеш, як дитина,
У розкошах жити!
А чи їв ти що сьогодні?”
“Ні, — каже, — нічого!”
“Тож ходімо обідати!” —
Каже Пес до нього.
Ідуть вони по степові,
Табун коней грає,
Пес найкращую лошицю
З стада вибирає.
“Видиш, — каже, — ту лошицю,
Що білії п'яти?
Ото зараз, — каже, — з неї
Будем обід мати!..”
І в минуті став він землю
Під собою дерти,
Став він дерти сиру землю,
Мов скажений, жерти.
“А що, — каже, — подивися:
Чи чуприна встала?”
“Ба ні, — каже, — щось не встала!”
“Та кажи, що встала!”

І знов Котика питає:
“Чи встала чуприна?”
Хоть не встала, а Кіт каже:
“Встала, як щетина”.
Зачинає знов він землю
Під собою дерти,
Зачинає землю дерти,
Як скажений, жерти...
“А поглянь-но, — каже, — в очі,
Чи посоловіли?”
Подивився Кіт у очі:
“Не посоловіли!”
“Та кажи-бо, старий дурню,
Що посоловіли!”
Бере Котик та й говорить,
Що посоловіли.
Пес, як куля, до лошиці!
Вона — копитами!
Так Собака і прослався
Догори ногами!..
Прийшов Котик, глянув в очі —
Очі вже темніли...
Тепер, — каже, — то вже правда,
Що посоловіли!”